

**SOORTGERICHT ONDERZOEK
NAAR VLEERMUIZEN
EN HUISMUSSEN
EMMASTRAAT 1 &
EMMAPARK 84 TE PIJNACKER**

**SOORTGERICHT ONDERZOEK
NAAR VLEERMUIZEN
EN HUISMUSSEN
EMMASTRAAT 1 &
EMMAPARK 84 TE PIJNACKER**

Colofon

Opdrachtgever: Gemeente Pijnacker-Nootdorp
Postbus 1
2640 AA Pijnacker

Adviesbureau: VanderHelm Milieubeheer B.V.
Nobelsingel 2
2652 XA Berkel en Rodenrijs
010 -249 24 60
info@vdhelm.nl www.vdhelm.nl

Projectfoto's: Dhr. ing. A. Kolders

© VanderHelm Milieubeheer B.V.

Projectcode: 20170478

Verantwoording	Status / versie	Definitief
	Datum	23 oktober 2017
Auteur	Dhr. J. van Bussel	
Kwaliteitscontrole	Mevr. M. Kortlever-Boer MSc.	
Vrijgave	Dhr. ing. A.A. Heijboer	

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	3
1.1 AANLEIDING	3
1.2 DOELSTELLING	3
1.3 DESKUNDIGHEID	3
1.4 KWALITEITSBORGING.....	3
1.5 VERANTWOORDING	4
2. PROJECTGEBIED	4
2.1 HUIDIGE SITUATIE	4
2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE, WERKZAAMHEDEN EN PLANNING.....	5
2.3 RESULTATEN EERDER UITGEVOERD ECOLOGISCH ONDERZOEK	5
3. METHODE	6
3.1 VLEERMUIZEN.....	6
3.2 HUISMUSSEN MET EEN NESTPLAATS OF RUSTPLAATS	7
3.3 OVERZICHT BEZOEKEN EN WEERGEGEVENS	8
4. ONDERZOEKSRISULTATEN EN INTERPRETATIE	9
4.1 VLEERMUIZEN.....	9
4.2 HUISMUSSEN.....	9
5. TOETSING AAN WETGEVING	10
5.1 VLEERMUIZEN.....	10
5.2 HUISMUSSEN.....	10
6. CONCLUSIES	11
6.1 CONCLUSIES	11
6.2 VERVOLGSTAPPEN	11
6.3 INTERPRETATIE WET NATUURBESCHERMING	12
REFERENTIELIJST	13

BIJLAGEN

1. REGIONALE SITUATIEKAART
2. WETTELIJKE EN BESTUURLIJKE KADERS NATUURBESCHERMING
3. FOTO'S TER PLAATSE
4. WAARNEMINGEN VLEERMUIZEN TIJDENS VELDBEZOEKEN

1. INLEIDING

VanderHelm Milieubeheer B.V. te Berkel en Rodenrijs heeft van de Gemeente Pijnacker-Nootdorp opdracht gekregen voor het uitvoeren van een soortgericht onderzoek naar vleermuizen en de huismus, ter plaatse van Emmastraat 1 & Emmapark 84 te Pijnacker.

1.1 AANLEIDING

De aanleiding tot het uitvoeren van een soortgericht onderzoek naar vleermuizen en de huismus zijn de voorgenomen werkzaamheden binnen het projectgebied en de Wet natuurbescherming. De werkzaamheden in het projectgebied bestaan uit sloopwerkzaamheden van de panden op beide locaties. Uit een eerder door VanderHelm Milieubeheer B.V. in de directe omgeving uitgevoerde ecologische risico-inspectie (VanderHelm Milieubeheer B.V. kenmerk 20170478, d.d. 03-05-2017) blijkt dat op beide locaties mogelijk voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van vleermuizen en ter plaatse van Emmastraat 1 nesten van huismussen aanwezig zijn. Door de werkzaamheden kunnen eventueel aanwezige voortplantingsplaatsen en/of rustplaatsen van vleermuizen en nesten van huismussen worden beschadigd of vernield, wat een overtreding van de Wet natuurbescherming betreft. Om te bepalen of sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming wordt in eerste aanleg bepaald of nesten, voortplantingsplaatsen en/of rustplaatsen van de voornoemde soorten in het projectgebied aanwezig zijn.

1.2 DOELSTELLING

Doel van dit soortgericht onderzoek is het uitsluiten dan wel aantonen van de aanwezigheid van voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van vleermuizen ter plaatse van Emmastraat 1 en Emmapark 84 en de nesten van huismussen ter plaatse van Emmastraat 1. Vervolgens wordt bepaald welke vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk zijn.

1.3 DESKUNDIGHEID

De ingezette ecologen voldoen aan ten minste één van de door het Ministerie van Economische Zaken, zie box 1, genoemde voorwaarden en zijn daarmee gekwalificeerd als deskundige.

Box 1: Deskundigheid (Bron: Ministerie van Economische Zaken)

Het Ministerie van Economische Zaken verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet Natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals de Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of soortenbescherming.

1.4 KWALITEITSBORGING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is lid van het 'Netwerk Groene Bureaus (NGB) - Brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging'. De werkzaamheden die door VanderHelm Milieubeheer B.V. worden uitgevoerd, zijn gebaseerd op het door de NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010).

VanderHelm Milieubeheer B.V. is VCA** (versie 2008/05) gecertificeerd.

Onderhavig project is uitgevoerd in overeenstemming met het kwaliteitssysteem van VanderHelm Milieubeheer B.V. Dit kwaliteitssysteem is gecertificeerd conform de norm ISO 9001:2008.

1.5 VERANTWOORDING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitkomst van het gevoerde onderzoek.

2. PROJECTGEBIED

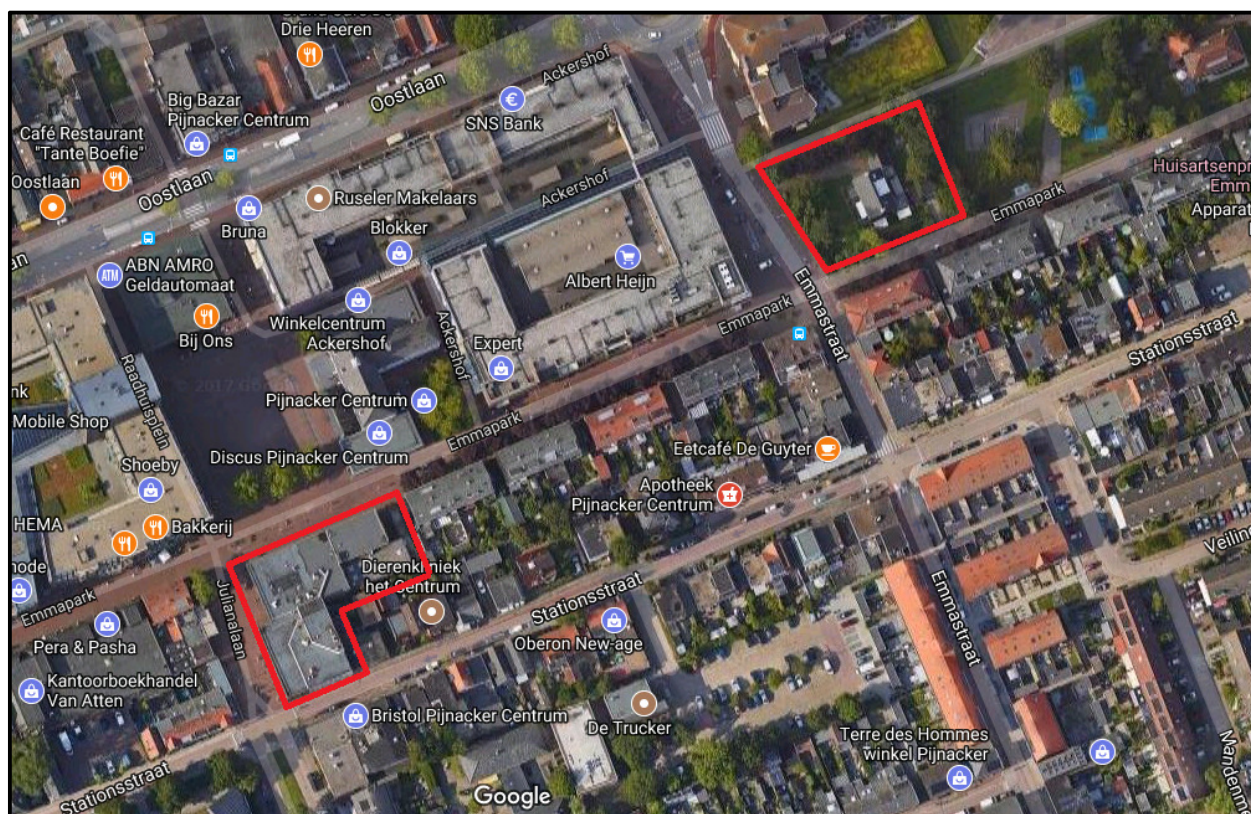
2.1 HUIDIGE SITUATIE

De woning ter plaatse van de Emmastraat 1 betreft een vrijstaande woning met rondom een grote tuin. De muren hebben geen open stootvoegen, openingen en kieren. Het dak bestaat uit dakpannen die wel kieren bevatten. Het voormalige Rabobankgebouw heeft alleen aan de zuidkant van het gebouw een muur met open stootvoegen. Het gebouw is voorzien van een plat dak en er is geen tuin aanwezig. Beide panden zijn gelegen in het centrum van Pijnacker en zijn omgeven door bebouwing. Er is redelijk wat groen aanwezig in het centrum.

De begrenzing van het projectgebied wordt weergegeven in afbeelding 1 en voor de regionale ligging wordt verwezen naar bijlage 1. Voor een fotografische weergave van het projectgebied wordt verwezen naar bijlage 3.

Tabel 1: Gegevens projectgebied

Projectgebied:	Woning aan Emmastraat 1 & Rabobank Emmapark 84
Straat:	Emmastraat 1 & Emmapark 84
Plaats:	Pijnacker
Gemeente:	Pijnacker-Nootdorp
Provincie:	Zuid-Holland
Kilometerhok (Rijksdriehoekskoördinaten):	X: 89, Y: 448

Afbeelding 1: Begrenzing van het projectgebied aangegeven met een rode lijn (Bron: Google Maps)

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE, WERKZAAMHEDEN EN PLANNING

De woning aan de Emmastraat 1 zal worden gesloopt en op het perceel wordt een kleinschalig appartementengebouw gerealiseerd. Het voormalige Rabobankgebouw aan Emmapark 84 zal eveneens worden gesloopt en hier zal nieuwbouw worden gerealiseerd. De planning van de sloopwerkzaamheden is ten tijde van het soortgericht onderzoek onbekend.

2.3 RESULTATEN EERDER UITGEVOERD ECOLOGISCH ONDERZOEK

Op basis van de eerder uitgevoerde gemeentebrede ecologische quickscan (VanderHelm Milieubeheer B.V., kenmerk PYPY160491, d.d. 7 december 2016) en de ecologische risico-inschatting (VanderHelm Milieubeheer B.V., kenmerk 20170478, 03-05-2017) ter plaatse van Emmastraat 1 & Emmapark 84 te Pijnacker wordt geconcludeerd dat de volgende juridisch zwaarder beschermde soorten worden verwacht:

Emmastraat 1

Te verwachten soorten	Bescherming	Type verblijfplaats
gewone dwergvleermuis,	Habitatrichtlijn	zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaats
ruige dwergvleermuis	Habitatrichtlijn	zomer-, paar- en winterverblijfplaats
laatvlieger	Habitatrichtlijn	zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaats
huismus	Jaarrond beschermde nesten categorie 2	nest
spreeuw en boomkruiper	Jaarrond beschermde nesten categorie 5	nest
diverse soorten	Vogelrichtlijn	nest
Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën	zorgplicht	Voortplantings-, rustplaats en foerageergebied

Emmapark 84

Te verwachten soorten	Bescherming	Type verblijfplaats
gewone dwergvleermuis,	Habitatrichtlijn	zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaats
ruige dwergvleermuis	Habitatrichtlijn	zomer-, paar- en winterverblijfplaats
laatvlieger	Habitatrichtlijn	zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaats

Voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van vleermuizen zijn beschermd middels artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Nesten en rustplaatsen van de huismus zijn beschermd middels artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. Het opzettelijk beschadigen of vernielen van nesten van huismussen, voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van vleermuizen, het opzettelijk doden of storen van exemplaren van vleermuizen en huismussen betreffen overtredingen van de verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.1 en 3.5 van de Wet natuurbescherming.

Voor jaarrond beschermde nesten uit categorie 5 geldt in dit geval dat in de omgeving voldoende alternatieve nestplaatsen en rustplaatsen aanwezig zijn, de nesten een gelijke beschermingsstatus hebben als niet-jaarrond beschermde nesten.

Voor alle in het wild levende dieren en planten geldt de zorgplicht. Dit houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

3. METHODE

Het onderzoek naar voortplantings- of rustplaatsen van vleermuizen en nesten van huismussen is gebaseerd op de ethische code van het Netwerk Groene Bureaus - Branchevereniging voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging (juni 2008 en februari 2010) en uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2017 en Soortenstandaard Huismus (2014). Het vleermuisprotocol 2013 is door een team vleermuispecialisten uit het vleermuisvakberaad vanuit het Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en RVO geactualiseerd, hiermee is beargumenteerd afgeweken van het formeel vastgestelde vleermuisprotocol 2013.

3.1 VLEERMUIZEN

Algemeen

De bezoeken zijn met behulp van een batdetector (Petersson D240X) en zaklampen uitgevoerd, zodat zowel zicht- en geluidswaarnemingen gedaan konden worden. Daarnaast is gebruik gemaakt van de opnamefunctie op de batdetector (met behulp van Edirof opname apparatuur) om waarnemingen terug te luisteren en te analyseren met behulp van het programma BatSound. De inventarisaties zijn uitgevoerd bij goede weersomstandigheden (droog, windkracht < 4 Bft en temperatuur hoger dan 7°C).

Doordat het projectgebied bestaat uit twee panden die een stuk uit elkaar liggen, zijn alle onderzoeken met twee personen uitgevoerd. Eén persoon heeft gedurende de periode van het gehele bezoek gepost bij de zuidgevel van Emmapark 84 (Rabobank), dit is de enige voor vleermuizen geschikte gevel van dit gedeelte van het projectgebied. Hierdoor kon het projectgebied goed worden overzien. De andere persoon heeft gepost bij Emmastraat 1. Er is toestemming verkregen om vanuit de tuin het onderzoek uit te voeren en dit is dan ook ten tijde van alle bezoeken gedaan. Door rondes te lopen in de tuin rondom het woonhuis is hier een goed overzicht verkregen van de aanwezigheid van vleermuizen en het gebruik van het gebied. Zoals beschreven in §2.1 heeft het pand aan Emmastraat 1 weinig geschikte invliegopeningen voor vleermuizen en is de kleine, vrijstaande woning goed te overzien.

Het onderzoek naar voortplantings- en rustplaatsen van vleermuizen is gebaseerd op de ethische code van het Netwerk Groene Bureaus - Branchevereniging voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging (juni 2008 en februari 2010) en is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2017.

Ten behoeve van het vaststellen dan wel uitsluiten van zomer-, kraam-, paar-, winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger is de volgende werkwijze gehanteerd.

Zomerverblijfplaatsen en kraamverblijfplaatsen

In de periode van 15 mei tot en met 15 juli zijn drie veldbezoeken uitgevoerd ten behoeve van het vaststellen dan wel uitsluiten van zomerverblijf- en/of kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Hierbij zijn tussen het eerste en het laatste bezoek minimaal 30 dagen gelegen. Twee bezoeken zijn uitgevoerd in de avond om uitvliegende vleermuizen vast te stellen. Het andere bezoek is uitgevoerd in de ochtend om zwermmende en/of invliegende vleermuizen rond het gebouw vast te stellen. Een uitvliegend, invliegend of zwermmende vleermuis wijst op de aanwezigheid van een voortplantings- of rustplaats in een van de gebouwen.

Paarverblijfplaatsen

Ten behoeve van het vaststellen van de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen zijn vanaf 15 augustus tot 1 oktober twee bezoeken in de avond/nacht uitgevoerd. Hierbij is gelet op baltzende vleermuizen. Een paarverblijfplaats kan op twee manieren worden vastgesteld. Indien de baltzende vleermuis de paarverblijfplaats daadwerkelijk invliegt kan de locatie van de paarverblijfplaats worden vastgesteld. Indien deze niet kon worden vastgesteld is aangenomen dat de paarverblijfplaats zich in het baltsterritorium bevindt. Aan de hand van een baltzende vleermuis kan het baltsterritorium worden vastgesteld, waarin zich de paarverblijfplaats bevindt.

(Individuele) winterverblijfplaatsen

Bij huidig onderzoek wordt uitgegaan van een mogelijke aanwezigheid van individuele winterverblijfplaatsen indien zomer-, kraam- en of paarverblijfplaatsen zijn aangetroffen in het projectgebied. Bij een sterke temperatuurswisseling in de winter is bekend dat gewone dwergvleermuizen zwermgedrag vertonen en op deze locaties in groepen overwinteren (massawinterverblijfplaats) Korsten, 2012. De individuen die gebruik maken van de paarverblijfplaats overwinteren bij een strenge winter waarschijnlijk in een massawinterverblijfplaats in de omgeving van het projectgebied. Er zijn twee bezoeken uitgevoerd om winterzwermen vast te stellen of uit te sluiten.

Massawinterverblijfplaatsen dwergvleermuizen

Eén bezoek ten behoeve van het vaststellen van de aanwezigheid van massawinterverblijfplaatsen van dwergvleermuizen is tegelijk met het bezoek ten behoeve van het vaststellen van de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen op d.d. 22 augustus 2017 uitgevoerd. Het andere bezoek is uitgevoerd op 4 augustus 2017. Ten tijde van deze bezoeken in augustus is rond middernacht bekeken of zwerrende dwergvleermuizen aanwezig zijn. Dwergvleermuizen die in augustus rond middernacht om een gebouw zwermen wijzen op de aanwezigheid van een massawinterverblijfplaats.

3.2 HUISMUSSEN MET EEN NESTPLAATS OF RUSTPLAATS

In het projectgebied worden nesten en rustplaatsen van de huismus verwacht.

Huisumus:

Om uit te sluiten of aan te tonen dat huismussen een nest of rustplaats in het projectgebied bezetten zijn volgens de gestandaardiseerde methode (Soortenstandaard Huismus, RVO, december 2014) twee bezoeken tussen 1 april en 15 mei, met daartussen minimaal 10 dagen, uitgevoerd. Het onderzoek heeft tussen 2 uur na zonsopkomst en 2 uur voor zonsondergang en bij goede (warm en droge) weersomstandigheden plaatsgevonden. Ten tijde van het bezoek is gelet op één of meer van de volgende waarnemingen, wat duidt op een aanwezige nestlocatie:

- een zingend mannetje (veelal vanaf een hoge plaats zoals een dakgoot) of;
- een paartje bij een potentiële nestplaats of;
- balts, paring of ander gedrag waar uit geconcludeerd kan worden dat nesten aanwezig moeten zijn.

Tijdens het onderzoek zijn, indien van toepassing, het aantal broedparen en de (globale) locaties van de nesten vastgesteld.

3.3 OVERZICHT BEZOEKEN EN WEERGEGEVENS

In tabel 2 is een overzicht opgenomen van de in totaal acht uitgevoerde veldbezoeken. In tabel 3 zijn de weersomstandigheden op de dag van uitvoering weergegeven.

Tabel 2: Uitgevoerd veldbezoek

Datum	Activiteit	Soortgroep	Tijdstip (begin - einde)	Uitvoerende(n)
28-04-2017	Ochtendbezoek	Huismussen	08:00 - 10:00	A. Kolders
12-05-2017	Middagbezoek	Huismussen	11:30 - 13:30	J. van Bussel
18-05-2017	Avondbezoek	Vleermuizen	21:32 - 23:32	F.V. van der Lans, N. Godijn
13-06-2017	Avondbezoek	Vleermuizen	22:01 - 00:01	J. van Bussel, J. Groot
23-06-2017	Ochtendbezoek	Vleermuizen	03:20 - 05:20	J. van Bussel, J. Keijzer
04-08-2017	Avondbezoek	Veermuizen	00:00 - 02:00	A. Kolders, W. de Boer
22-08-2017	Avondbezoek	Vleermuizen	00:00 - 02:00	M. Loeve, J. Berndsen
11-09-2017	Avondbezoek	Vleermuizen	21:04 - 23:04	F.V. van der Lans, A. Kolders

Tabel 3: Weersomstandigheden*

Datum	Temperatuur (°C)		Overheersende windrichting –kracht (Bft)	Bewolking	Neerslag (mm)
	Min.	Max.			
28-04-2017	3,0	11,7	WNW - 2	Vrijwel geheel bewolkt	1,9**
12-05-2017	12,0	21,2	Z - 3	Geheel bewolkt	12,5**
18-05-2017	14,4	21,1	N - 2	Geheel bewolkt	0,3**
13-06-2017	9,3	20,8	WNW - 2	Zwaar bewolkt	0,0
23-06-2017	16,8	23,2	WZW - 3	Geheel bewolkt	0,0
04-08-2017	15,4	21,8	WZW - 3	Zwaar bewolkt	0,6**
22-08-2017	12,9	23,5	O - 2	Zwaar bewolkt	0,0
11-09-2017	11,7	17,7	ZZW - 4	Zwaar bewolkt	9,5**

* Weersomstandigheden weerstation De Bilt.

** Op het moment van het veldbezoek was het droog

4. ONDERZOEKSRÉSULTATEN EN INTERPRETATIE

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste resultaten nader toegelicht en wordt aangegeven waar voortplantingsplaatsen en/of rustplaatsen van vleermuizen en nestplaatsen van huismussen in het projectgebied aanwezig zijn. Voor de achterliggende waarnemingen per bezoek wordt verwezen naar bijlage 4.

4.1 VLEERMUIZEN

4.1.1. ZOMER- EN KRAAMVERBLIJFPLAATSEN

Tijdens de veldbezoeken ten behoeve van het vaststellen of uitsluiten van zomer- en of kraamverblijven op d.d. 18 mei 2017, 13 juni 2017 en 23 juni 2017 zijn geen zwermende, invliegende of uitvliegende vleermuizen waargenomen ter plaatse van Emmastraat 1 en Emmapark 84. Derhalve wordt geconcludeerd dat geen zomer- en/of kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger aanwezig zijn.

4.1.2. PAARVERBLIJFPLAATSEN

Tijdens de veldbezoeken ten behoeve van het vaststellen of uitsluiten van paarverblijven op d.d. 22-08-2017 en 11-09-2017 zijn geen baltsende dieren waargenomen die binding hadden met de te slopen gebouwen. Wel is er een sociale roep waargenomen tijdens het bezoek op 11 september 2017. Deze waarneming is niet vastgesteld als balts omdat het maar een enkele roep was. Baltsende vleermuizen roepen gedurende een langere periode meerdere keren. Derhalve wordt geconcludeerd dat er geen paarverblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de panden aan Emmastraat 1 en Emmapark 84.

4.1.3 WINTERVERBLIJFPLAATSEN

(Individuele) winterverblijfplaatsen

Door de afwezigheid van een zomer- of paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis kan de aanwezigheid van een winterverblijfplaats van hetzelfde dier op dezelfde plek worden uitgesloten.

Massawinterverblijfplaats

Tijdens het veldbezoek rond middernacht in augustus, ten behoeve van het vaststellen of uitsluiten van massa-winterverblijfplaatsen, zijn geen zwermende, invliegende of uitvliegende vleermuizen waargenomen. Derhalve kan worden geconcludeerd dat er geen massawinterverblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn ter plaatse van Emmastraat 1 en Emmapark 84.

4.1.5 OVERIGE WAARNEMINGEN

Er zijn tijdens de bezoeken op 13 juni 2017, 22 augustus 2017 en 11 september 2017 overvliegende rosse vleermuizen waargenomen. Deze vleermuizen hebben geen binding met het projectgebied doordat ze hoog over vliegen.

Ter plaatse van gebouwen in de directe omgeving zijn wel paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuizen vastgesteld, te weten het bejaardenhuis ten noorden van Emmastraat 1 en het gebouw ten noordwesten van Emmapark 84. Er zijn ook baltsterritoria vastgesteld van de gewone dwergvleermuis in het woonblok ten oosten van Emmapark 84 en in het parkje naast Emmastraat 1.

Tijdens de bezoeken zijn langsvliegende en foeragerende gewone dwergvleermuizen en ruige dwergvleermuis aangetroffen. Vooral de tuin van Emmastraat 1 en het hierachter liggende parkje worden bezocht door enkele gewone dwergvleermuizen om te foerageren. Deze dieren hadden geen binding met de woning aan Emmastraat 1 of de projectlocatie aan Emmastraat 84.

4.2 HUISMUSSEN

Tijdens de veldbezoeken voor het huismusonderzoek op 28-04-2017 en 12-05-2017 zijn geen huismussen ter plaatse van de te slopen woning en de tuin aan de Emmastraat 1 aangetroffen. Aanwezigheid van nesten en rustplaatsen van huismussen is dan ook uitgesloten.

5. TOETSING AAN WETGEVING

In dit hoofdstuk is beschreven wat de wettelijke consequenties zijn die voortvloeien uit de aanwezigheid van beschermde nesten, voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van vleermuizen en huismussen zoals beschreven in hoofdstuk 4. Voor meer informatie over de juridische achtergronden wordt verwezen naar bijlage 2. De betreffende artikelen van de Wet natuurbescherming zijn opgenomen in box 2.

5.1 VLEERMUIZEN

Uit het soortgericht onderzoek blijkt dat er in het projectgebied geen voortplantings- en rustplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn.

In de tuin van Emmastraat 1 foerageren enkele dieren. Dit betreft echter geen essentieel foerageergebied omdat er voor deze dieren voldoende alternatieven in de omgeving aanwezig zijn zoals het parkje achter Emmastraat 1. In het kader van de zorgplicht dient wel rekening te worden gehouden met de aanwezige foerageerde vleermuizen. Onnodige verstoring door verlichting tijdens het actieve seizoen van vleermuizen (globaal van april toten met oktober) dient te worden voorkomen. Dit geldt ook voor de omgeving van het projectgebied waar baltsterritoria en paarverblijfplaatsen zijn aangetoond.

Met betrekking tot vleermuizen zijn verder geen vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

5.2 HUISMUSSEN

Uit het soortgericht onderzoek blijkt dat er in het projectgebied geen nesten of rustplaatsen van huismussen aanwezig zijn. Met betrekking tot huismussen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming dan ook geen vervolgstappen noodzakelijk.

6. CONCLUSIES

Ter plaatse van het woonhuis aan Emmastraat 1 en de voormalige Rabobank aan Emmapark 84 is een soortgericht onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd. Daarnaast is ter plaatse van de Emmastraat 1 een soortgericht onderzoek naar huismussen uitgevoerd. Op beide locaties is men voornemens in de toekomst deze panden te slopen.

Het doel van het onderzoek is het uitsluiten dan wel aantonen van nesten van huismussen, voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van vleermuizen van alle onderzochte soorten in het projectgebied. Vervolgens is bepaald of door de werkzaamheden sprake kan zijn van het overtreden van de Wet natuurbescherming en welke vervolgstappen mogelijk noodzakelijk zijn.

6.1 CONCLUSIES

Op basis van het soortgericht onderzoek is geconcludeerd dat:

Soort(groep)	Conclusie
Vleermuizen	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn geen zomer-, kraam-, paar- of winterverblijfplaatsen aanwezig ter plaatse van Emmastraat 1 en Emmapark 84; • In de tuin van Emmastraat 1 foerageren enkele gewone dwergvleermuizen; dit betreft geen essentieel foerageergebied; • In de omgeving zijn paarverblijfplaatsen en baltsterritoria van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis zijn aanwezig.
Huismus	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn geen nesten of rustplaatsen van huismussen aanwezig ter plaatse van Emmastraat 1.

6.2 VERVOLGSTAPPEN

Op basis van het soortgericht onderzoek wordt aanbevolen om:

Vervolgstappen	Uitvoering vervolgstappen
Vleermuizen	<ul style="list-style-type: none"> • Verlichting van de tuin en omgeving van Emmastraat 1 dient zoveel als mogelijk te worden voorkomen tijdens de actieve periode van vleermuizen (globaal van april t/m november) omdat hier vleermuizen foerageren, baltsterritoria en paarverblijfplaatsen aanwezig zijn.
Huismussen	<ul style="list-style-type: none"> • Met betrekking tot huismussen zijn geen vervolgstappen noodzakelijk.
Zorgplicht	<ul style="list-style-type: none"> • In het kader van de zorgplicht dienen eventueel aanwezige licht beschermde dieren de kans te krijgen om tijdens de werkzaamheden te vluchten of te worden verplaatst bij de werkzaamheden.
Algemene broedvogels	<ul style="list-style-type: none"> • Wanneer werkzaamheden plaats gaan vinden aan het tuin van Emmastraat 1, wordt geadviseerd deze uit te voeren in de winterperiode zodat er geen broedvogels verstoord kunnen worden. • Indien in het broedseizoen gewerkt wordt, dient voor de start van de werkzaamheden het projectgebied en de directe omgeving ('invloedsfeer van de werkzaamheden') te controleren op broedvogels. Indien broedende vogels aanwezig zijn, is het aan de deskundige om te bepalen of met de werkzaamheden kan worden aangevangen.

6.3 INTERPRETATIE WET NATUURBESCHERMING

De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden. De interpretatie van de wet, de werkwijze en procedure van de provincies zullen in de loop van 2017 worden gespecificeerd. Op basis van jurisprudentie zal blijken op welke wijze de wet dient te worden geïnterpreteerd. Bij de toetsing van de werkzaamheden aan de Wet natuurbescherming is in onderhavige ecologische quickscan uitgegaan van de interpretatie en werkwijze zoals deze werd gehanteerd door Rijksdienst voor Ondernemend Nederland onder de Flora- en faunawet en informatie die vrij komt via provincies, omgevingsdiensten en Netwerk Groene Bureaus.

Tenslotte wordt opgemerkt dat de handhavende taak uiteindelijk bij het bevoegd gezag ligt. Aanbevolen wordt onderhavige rapportage ter beoordeling aan het bevoegd gezag voor te leggen.

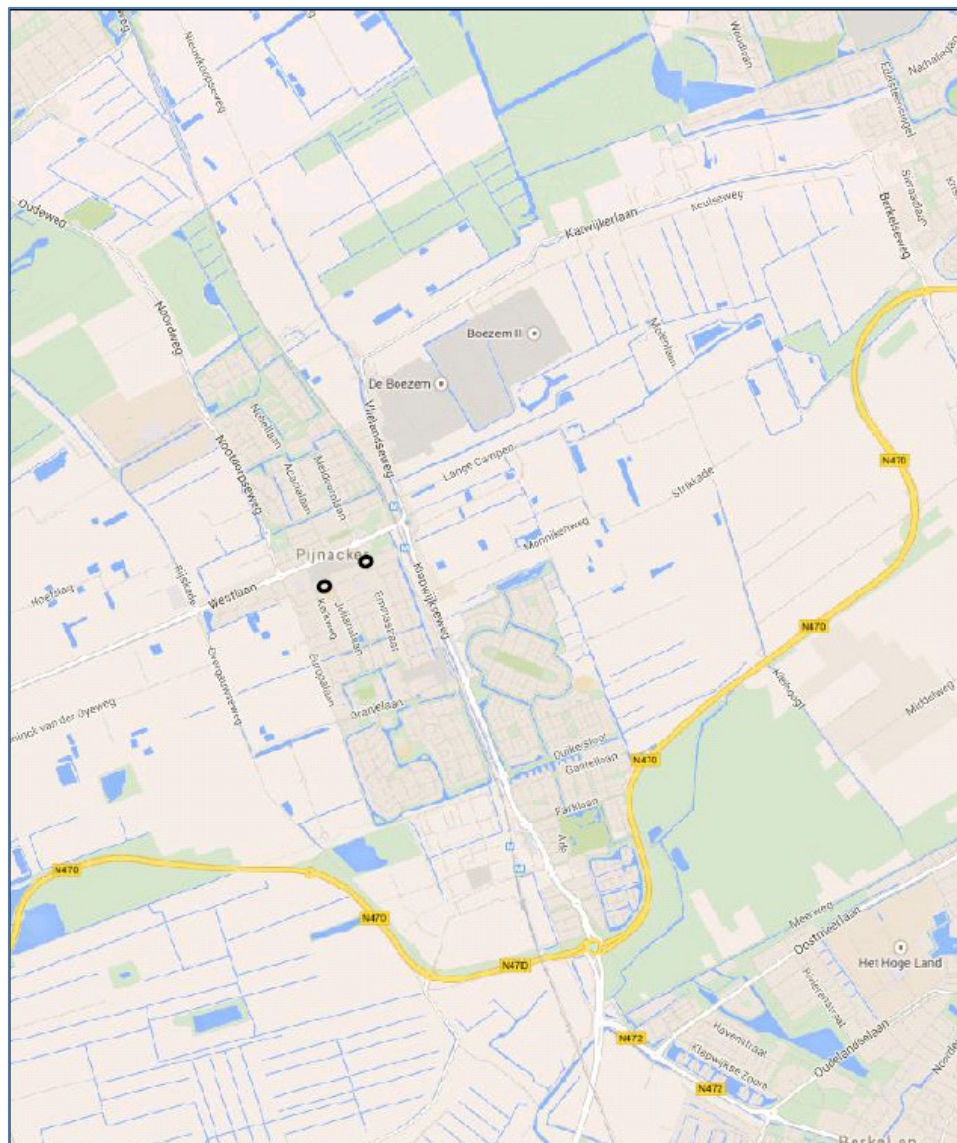

REFERENTIELIJST

- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (2014, versie 2.0). *Soortenstandaard gewone dwergvleermuis*.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (2014, versie 2.0). *Soortenstandaard huismus*
- Dietz, C., O von Helversen, D. Nill., 2009. *Vleermuizen: Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika*. Tirion Natuur.
- Lange, R., P. Twisk, A. van Winden en A. van Diepenbeek, VZZ, 2^e druk 2003. *Zoogdieren van West-Europa*. uitgeverij KNNV,
- Netwerk Groene Bureaus: www.netwerkgroenebureaus.nl/nieuws/113-vleermuisprotocol-2013-uitgebracht-27-maart-2013
- Netwerk Groene Bureaus: vleermuisprotocol 2017. <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>
- Russ, J. , 2012. *British Bat Calls: A Guide To Species Identification*. Pelagic Publishing ISBN-13: 9781907807251
- Barataud, M, 2015. *Acoustic Ecology of European Bats Species identification, study of their habitats and foaging behavior* ISBN Biotope: 978-2-36662-144-0
- Skiba, R. 2009. *Europäische Fledermäuse Kennzeichen, Echoortung und Detektoranwendung*. ISBN: 3 89432 907 6
- Middleton, N, Froud, A, French, K 2014. *Sociall Calls of the Bats of Britain and Ireland*. Exeter: Pelagic Publishing. ISBN: 9 781970 801678
- Korsten, E., Bureau Waardenburg B.V., 2012, *Vleermuiskasten; Overzicht van toepassing, gebruik en succesfactoren*

BIJLAGE 1 REGIONALE SITUATIEKAART PROJECTGEBIED

○ = Projectgebied

BIJLAGE 2 WETTELIJKE EN BESTUURLIJKE KADERS NATUURBESCHERMING

In Nederland wordt de bescherming van natuur geregeld met behulp van de Wet natuurbescherming. Onder de Wet natuurbescherming valt de bescherming van enerzijds in het wild levende dieren (fauna) en planten (flora) en anderzijds de gebiedsbescherming en de bescherming van houtopstanden. In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de vigerende wet- en regelgeving inzake de Wet natuurbescherming.

WET NATUURBESCHERMING (01-01-2017)

De Wet natuurbescherming is een samenkomst van drie voormalige natuurwetten: De Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Onder de Wet natuurbescherming valt nu de soortenbescherming en de gebiedsbescherming.

SOORTENBESCHERMING (FLORA EN FAUNA)

De Wet natuurbescherming beschermd kwetsbare en zeldzame flora en fauna. De wet geldt daar waar beschermde soorten voorkomen. De beschermde soorten zijn onderverdeeld in Europees- en nationaal beschermde dier- en plantensoorten. Afhankelijk van de beschermde status van een soort dient bij de aantasting van exemplaren of nesten, voortplantings- of rustplaatsen van deze soort, een ontheffing op de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Belangrijk voor de toekenning hiervan is de status, maar ook of de duurzame instandhouding van de populatie wel of niet in het geding is. Indien geen verbodsbepalingen worden overtreden kan mogelijk worden volstaan met een mitigatieplan.

Europees beschermde dier- en plantensoorten

Deze soorten betreffen in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern, bijlage I bij het Verdrag van Bonn en vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern, bijlage I bij het Verdrag van Bonn

Voor deze soorten dienen in het geval van ruimtelijke ontwikkeling mitigerende maatregelen opgesteld te worden die ervoor zorgen dat de functionaliteit van de nesten, voortplantings- of rustplaatsen gegarandeerd wordt. Tevens kunnen werkzaamheden, onder voorwaarden, worden uitgevoerd volgens een goedgekeurde gedragscode. Wanneer dit niet mogelijk is kan, indien de volgende belangen aan de orde zijn: bescherming van flora en fauna, dwingende redenen van groot openbaar belang of volksgezondheid of openbare veiligheid, een ontheffing aangevraagd worden.

Vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn

Voor vogels dienen in het geval van ruimtelijke ontwikkeling mitigerende maatregelen opgesteld te worden die ervoor zorgen dat de functionaliteit van de nesten en rustplaatsen gegarandeerd wordt. Tevens kunnen werkzaamheden, onder voorwaarden, worden uitgevoerd volgens een goedgekeurde gedragscode. Wanneer dit niet mogelijk is kan, indien de volgende belangen aan de orde zijn: bescherming van flora en fauna, veiligheid van het luchtverkeer of volksgezondheid of openbare veiligheid, een ontheffing aangevraagd worden.

Nationaal beschermde dier- en plantensoorten

Deze soorten betreffen in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij de Wet natuurbescherming.

Vrijstelling

Middels een vrijstellingsregeling kan in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling vrijstelling verleend worden voor nationaal beschermde dier- en plantensoorten. Derhalve hoeft voor deze soorten geen ontheffing te worden aangevraagd. Voor deze soorten blijft wel de algemene zorgplicht van kracht. Per provincie wordt een vrijstellingslijst opgesteld. Elke provincie kan ervoor kiezen om verschillende soorten vrij te stellen. Per project zal gekeken moeten worden welke dier- en plantensoorten in de betreffende provincie zijn vrijgesteld. Voor soorten die niet zijn vrijgesteld dient gewerkt te worden volgens een goedgekeurde gedragscode, of dient bij de aantasting van exemplaren nesten, voortplantings- of rustplaatsen van deze soort bij activiteiten die de verbodsbepalingen overtreden, een ontheffing op de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

VERBODEN HANDELINGEN

Naast de zorgplicht zijn een aantal verboden handelingen opgenomen. Deze worden hieronder weergegeven.

Artikel 3.1 Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Habitatrictlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrictlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrictlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Nationaal beschermde dier- en plantensoorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;

- c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Gedragscode

Voor zowel Europees als nationaal beschermde soorten geldt dat werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden volgens een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode. De betreffende gedragscode moet voor de werkzaamheden en soort(groep) geschreven en beschikbaar zijn. Dit geldt indien de werkzaamheden plaatsvinden in het kader van:

- een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of –bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- een bestendig gebruik, of
- een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd onder een gedragscode, mits de functionaliteit van de nesten, voortplantings- of rustplaatsen van de soorten behouden blijft.

Positieve afwijzing

Als er maatregelen genomen worden om de functionaliteit van de nesten, voortplantings- of rustplaatsen van zowel Europees als nationaal beschermde soorten garanderen, is een ontheffing van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk. Om er echter zeker van te zijn of de opgestelde mitigerende maatregelen voldoende zijn, kan op basis van deze maatregelen een ontheffing bij de betreffende provincie worden aangevraagd. Indien de provincie akkoord gaat met de mitigerende maatregelen en de functionaliteit van de nesten, voortplantings- of rustplaatsen van de soorten hiermee behouden blijft, wordt de ontheffingsaanvraag positief afgewezen en mogen de werkzaamheden zonder ontheffing worden uitgevoerd.

ZORGPLICHT

De zorgplicht valt onder zowel de soortenbescherming (dier- en plantensoorten) als gebiedsbescherming. Onderstaand worden de maatregelen met betrekking tot zorgvuldig handelen weergegeven, zoals opgenomen artikel 1.11 en artikel 3.31, lid 3, van de Wet natuurbescherming.

Artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura-2000 gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura-2000 gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Artikel 3.31, lid 3, van de Wet natuurbescherming

3. Van zorgvuldig handelen is in elk geval sprake, indien is voldaan aan de volgende voorwaarden:
- a. er worden slechts handelingen verricht waarvan geen wezenlijke invloed uitgaat op de soorten, bedoeld in het tweede lid, en
 - b. ingeval handelingen worden verricht die invloed hebben op dieren wordt voorafgaand en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken dat:
 - i. dieren als bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, worden gedood;
 - ii. nesten van vogels worden vernield, beschadigd of weggenomen, rustplaatsen van vogels worden vernield of beschadigd, dan wel voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de in artikel 3.5, eerste lid, of artikel 3.10, eerste lid, bedoelde dieren worden beschadigd of vernield, en
 - iii. eieren van dieren als bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, worden vernield, of
 - c. ingeval handelingen worden verricht die invloed hebben op planten van soorten als bedoeld in artikel 3.5, vijfde lid, of 3.10, eerste lid, wordt voorafgaand aan en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen dat deze planten worden geplukt, afgesneden, onworteld of vernield.

GEBIEDSBESCHERMING

Onder de gebiedsbescherming vallen de Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland, Beschermd Natuurmonumenten, gebieden ter uitvoering van verdragen en andere internationale verplichtingen (zoals wetlands) en houtopstanden.

NATURA2000

Natura 2000-gebieden zijn gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn. Voor elk Natura 2000-gebied wordt door de betreffende provincie een beheerplan opgesteld, waarin de nodige instandhoudingsmaatregelen zijn opgenomen.

Artikel 2.7, lid 2, van de Wet natuurbescherming stelt over Natura 2000-gebieden het volgende:
'Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstrend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.'

De toetsing betreft het vaststellen of het projectgebied in of in de omgeving van een beschermd natuurgebied gelegen is en of er sprake is van een negatief effect op de beschermde natuurwaarden. Als dit niet het geval is dan is verder onderzoek niet nodig. Indien er wel sprake is van een effect op beschermde natuurwaarden is een aanvullende toetsing noodzakelijk, waarbij wordt vastgesteld in hoeverre er sprake is van een negatief effect.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het beschermingsregime voor gebieden die vallen onder het NNN vloeit voort uit het Natuurbeleidsplan uit 1991 en de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening. Het is in de Nota Ruimte op nationaal niveau en vervolgens door de provincies op provinciaal niveau nader uitgewerkt. Bescherming van deze gebieden is op planologische basis en er wordt van uitgegaan van het "Nee, tenzij"-regime en compensatiebeginsel. Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in het NNN het "nee, tenzij"-regime. Indien een voorgenomen ingreep de "nee, tenzij"-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. Indien een voorgenomen ingreep niet voldoet aan de voorwaarden uit het "nee, tenzij"-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden.

Houtopstanden

Onder de Wet natuurbescherming (houtopstanden) vallen:

- alleen bossen die buiten de 'bebouwde kom Boswet' liggen;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are;
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat.

De gemeente stelt de grenzen van de 'bebouwde kom Boswet' bij besluit vast. Deze grenzen kunnen afwijken van de 'bebouwde kom Verkeerswet'. Het besluit wordt door de provincie goedgekeurd.

Wanneer voor het uitvoeren van werkzaamheden houtopstanden zoals hierboven beschreven gekapt moeten worden geldt een meldings- en herplantplicht. De kapmelding is geen kapvergunning. In sommige gemeenten is een kapvergunning vereist, die door de gemeente wordt afgegeven. Voordat gekapt wordt, is het raadzaam bij de gemeente na te vragen of een vergunning vereist is. Als dat zo is, moet die apart worden aangevraagd. Gemeenten leggen in de bomenverordening vast welke bomen zonder vergunning mogen worden gekapt en voor welke bomen een meldings- of vergunningsplicht geldt. Binnen drie jaar nadat een bos is gekapt, moet het worden herplant. Deze termijn van drie jaar geldt ook als het bos door een calamiteit (brand, storm, ziekten of plagen) verloren gaat. Na drie jaar moet er een geslaagde herbebossing zijn uitgevoerd. Een herbeplanting die niet goed is aangeslagen moet, binnen 3 jaar na kap, worden ingeboet.

In de Wet natuurbescherming zijn verboden handelingen ten aanzien van houtopstanden opgenomen in artikel 4.2. Deze worden hieronder weergegeven.

Artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming

1. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van vriend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening regels stellen over de melding, bedoeld in het eerste lid. Deze regels kunnen in elk geval betrekking hebben op:
 - a. de gegevens die bij de melding worden verstrekt;
 - b. de termijn waarbinnen de melding wordt gedaan, en
 - c. de wijze waarop de melding wordt gedaan.
3. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.

De meldings- en herplantplicht is niet van toepassing:

- indien houtopstanden worden geveld ter uitvoering van instandhoudingsmaatregelen of ten behoeve van Natura 2000-gebieden;
- voor het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode.

In uitzonderingsgevallen kan een kapverbod worden opgelegd als het natuur- en landschapsschoon ernstig geschaad dreigt te worden door de voorgenomen kap. In de praktijk gebeurt dit nagenoeg nooit. Er moet sprake zijn van opstanden of lanen van een uitzonderlijke natuurwaarde of landschappelijke waarde.

BIJLAGE 3 FOTO'S TER PLAATSE

Foto 1: Achterzijde Emmastraat 1

Foto 2: Voormalige Rabobank Emmapark 84

Foto 3: Voorzijde Emmastraat 1

Foto 4: Voormalige Rabobank Emmapark 84

Foto 5: Voorzijde Emmastraat 1

Foto 6: Voormalige Rabobank Emmapark 84 met stootvoegen

BIJLAGE 4 WAARNEMINGEN VLEERMUIZEN TIJDENS VELDBEZOEKEN

Bijlage: Vleermuisveldbezoek, 18-05-2017

Legenda

soort, gedrag

 gewone dwergvleermuis, foeragerend

 projectgrens

1:2,000

Aan de weergegeven maten en afstanden kunnen geen rechten en/of plichten worden ontleend.

VANDERHELM MILIEUBEHEER B.V.
Nobelsingel 2
2652 XA Berkel en Rodenrijs

Tel: 010-249 24 60 E-mail: hmb@vdhelm.nl
Fax: 010-249 24 70 www.vdhelm.nl

Projectcode: 20170478 Formaat: A4

Emmastraat1 en Emmapark 84 te Pijnacker

Bijlage: Vleermuisveldbezoek, 13-06-2017

Legenda

soort, gedrag

 rosse vleermuis, overvliegend

 gewone dwergvleermuis, foeragerend

soort, belangrijk element

 gewone dwergvleermuis, foerageergebied (niet essentieel)

 projectgrens

VANDERHELM MILIEUBEHEER B.V.
Nobelsingel 2
2652 XA Berkel en Rodenrijs

Tel: 010-249 24 60 E-mail: hmb@vdhelm.nl
Fax: 010-249 24 70 www.vdhelm.nl

Projectcode: 20170478 Formaat: A4
Emmastraat1 en Emmapark 84 te Pijnacker

Bijlage: Vleermuisveldbezoek, 23-06-2017

Legenda

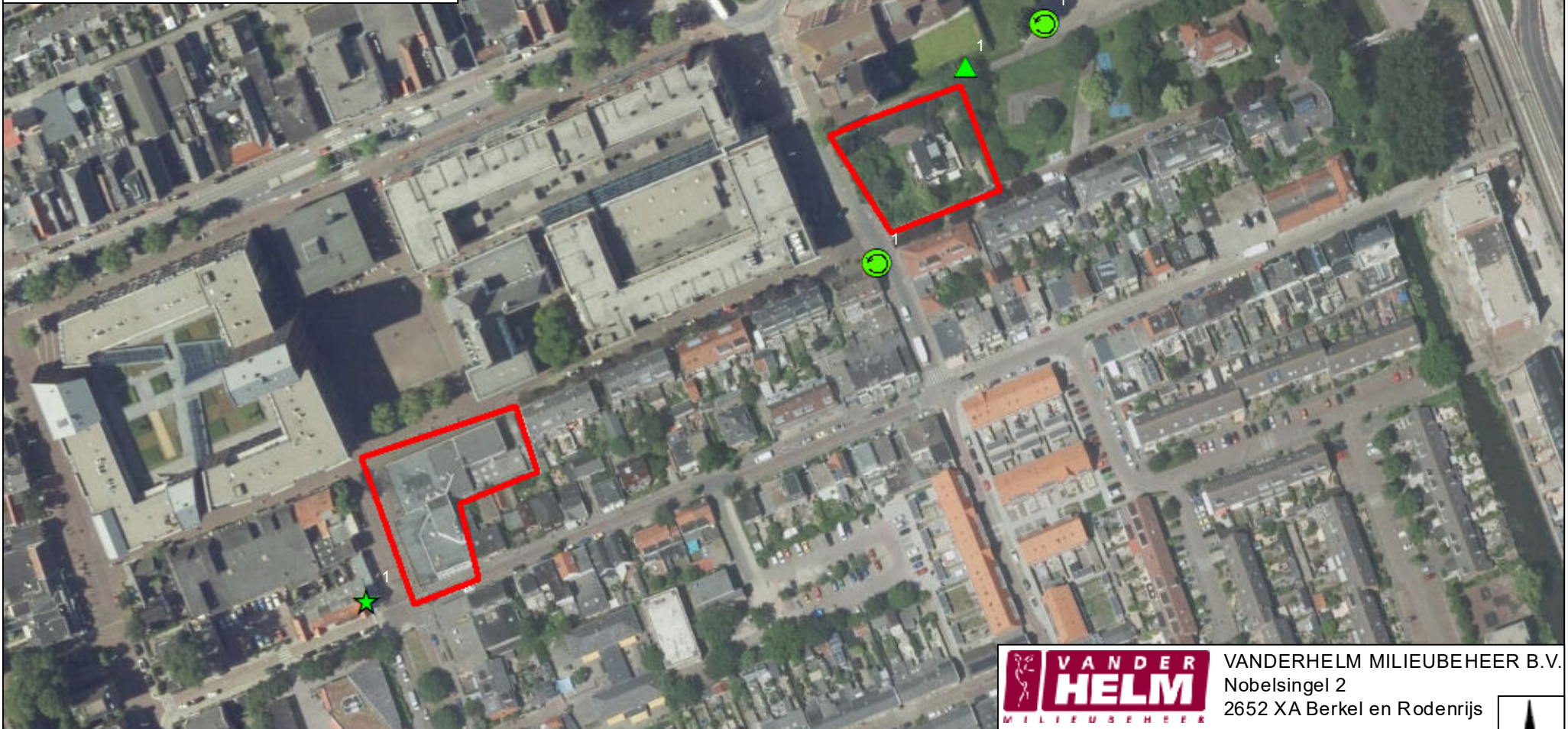
soort, gedrag

▲ gewone dwergvleermuis, overvliegend

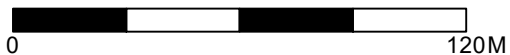
● gewone dwergvleermuis, foeragerend

★ gewone dwergvleermuis, sociale roep

□ projectgrens

1:2,000

Aan de weergegeven maten en afstanden kunnen geen rechten en/of plichten worden ontleend.

VANDERHELM MILIEUBEHEER B.V.
Nobelsingel 2
2652 XA Berkel en Rodenrijs

Tel: 010-249 24 60 E-mail: hmb@vdhelm.nl
Fax: 010-249 24 70 www.vdhelm.nl

Projectcode: 20170478 Formaat: A4

Emmastraat1 en Emmapark 84 te Pijnacker

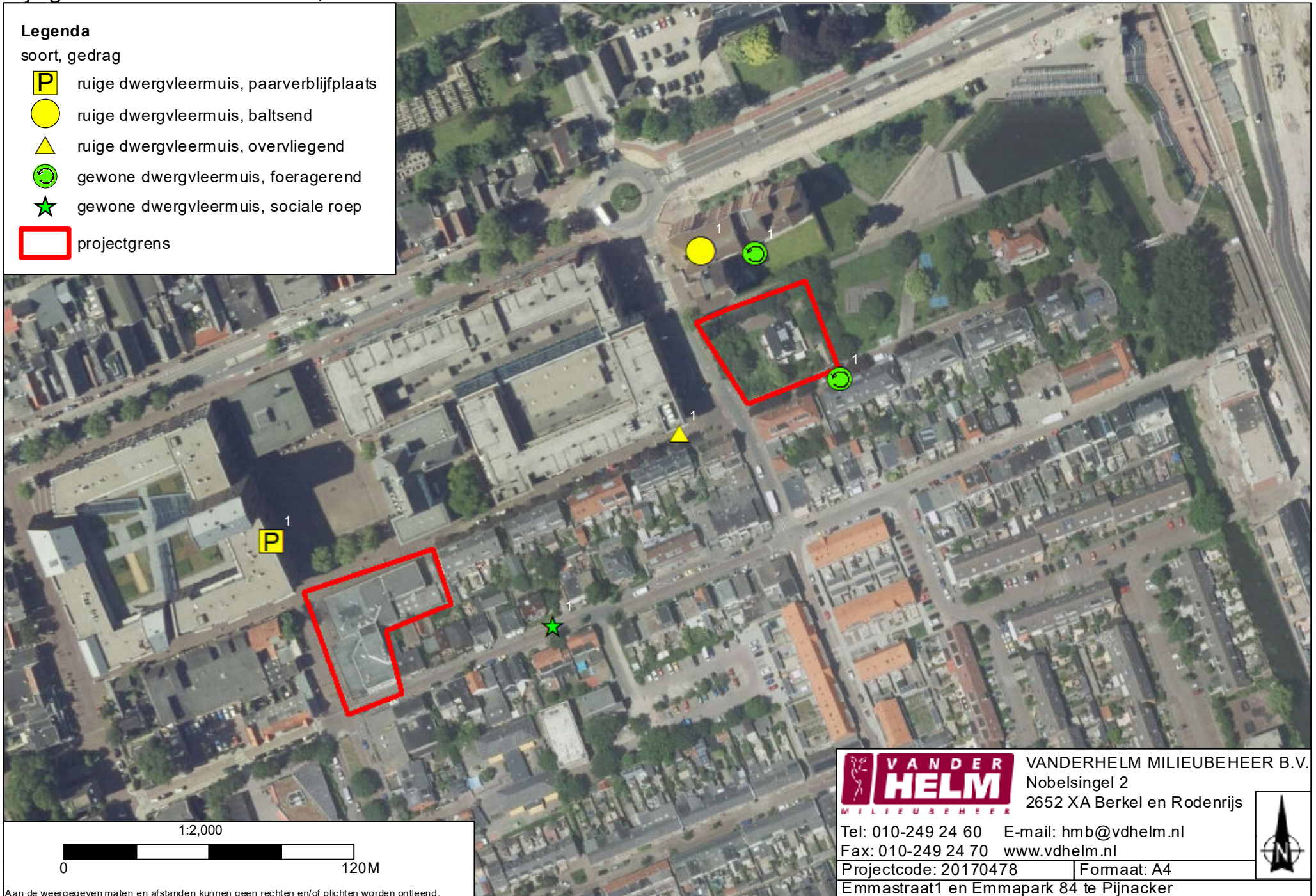

Bijlage: Vleermuisveldbezoek, 04-08-2017

Legenda

soort, gedrag

- ruige dwergvleermuis, paarverblijfplaats
- ruige dwergvleermuis, baltsend
- ruige dwergvleermuis, overvliegend
- gewone dwergvleermuis, foeragerend
- gewone dwergvleermuis, sociale roep
- projectgrens

VANDERHELM MILIEUBEHEER B.V.
Nobelsingel 2
2652 XA Berkel en Rodenrijs

Tel: 010-249 24 60 E-mail: hmb@vdhelm.nl
Fax: 010-249 24 70 www.vdhelm.nl

Projectcode: 20170478 Formaat: A4

Emmastraat1 en Emmapark 84 te Pijnacker

Bijlage: Vleermuisveldbezoek, 22-08-2017

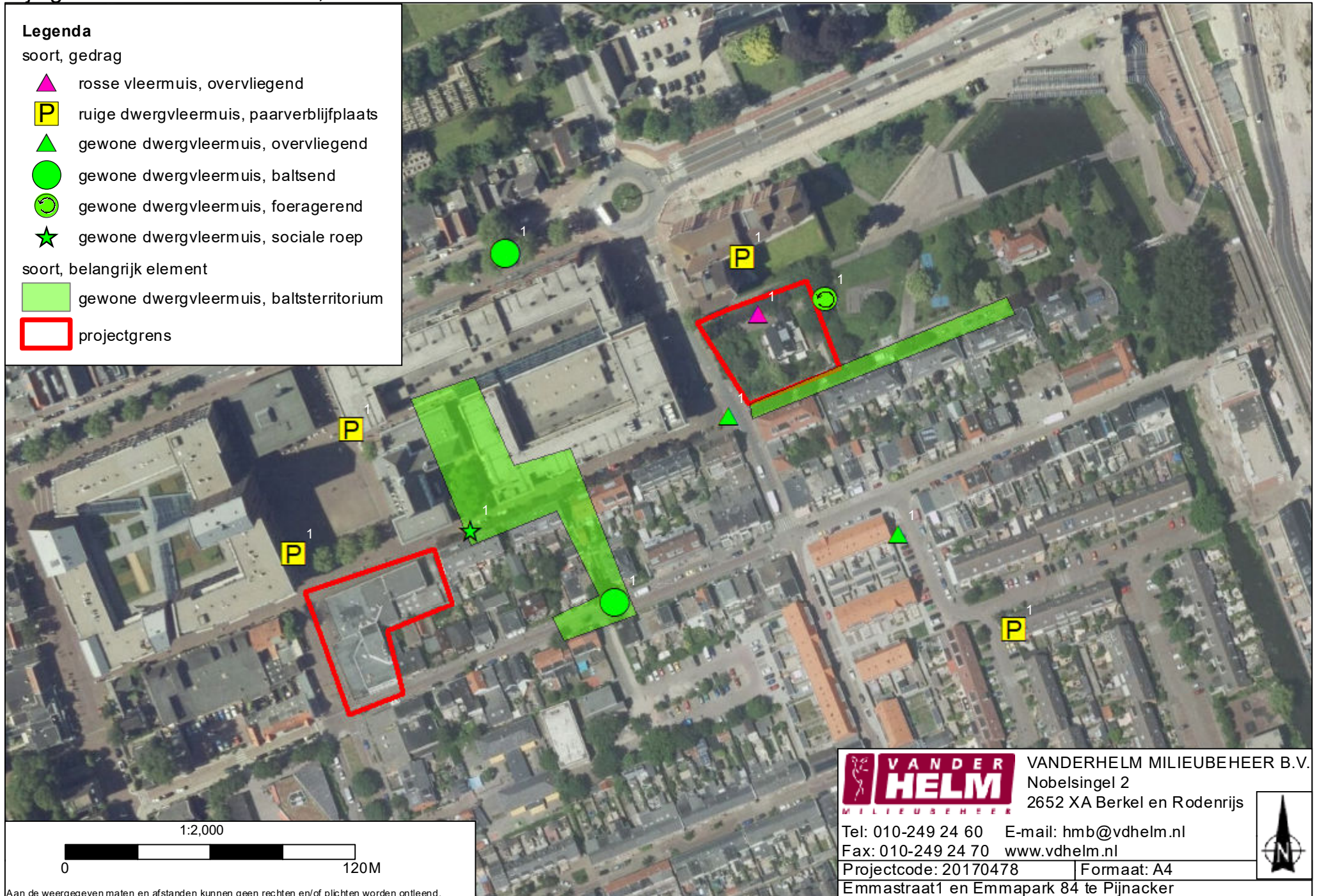
Legenda

soort, gedrag

- rosse vleermuis, overvliegend
- ruige dwergvleermuis, paarverblijfplaats
- gewone dwergvleermuis, overvliegend
- gewone dwergvleermuis, baltsend
- gewone dwergvleermuis, foeragerend
- gewone dwergvleermuis, sociale roep

soort, belangrijk element

- gewone dwergvleermuis, baltsterritorium
- projectgrens

1:2,000

Aan de weergegeven maten en afstanden kunnen geen rechten en/of plichten worden ontleend.

VANDERHELM MILIEUBEHEER B.V.
Nobelsingel 2
2652 XA Berkel en Rodenrijs

Tel: 010-249 24 60 E-mail: hmb@vdhelm.nl
Fax: 010-249 24 70 www.vdhelm.nl

Projectcode: 20170478 Formaat: A4

Emmastraat1 en Emmapark 84 te Pijnacker

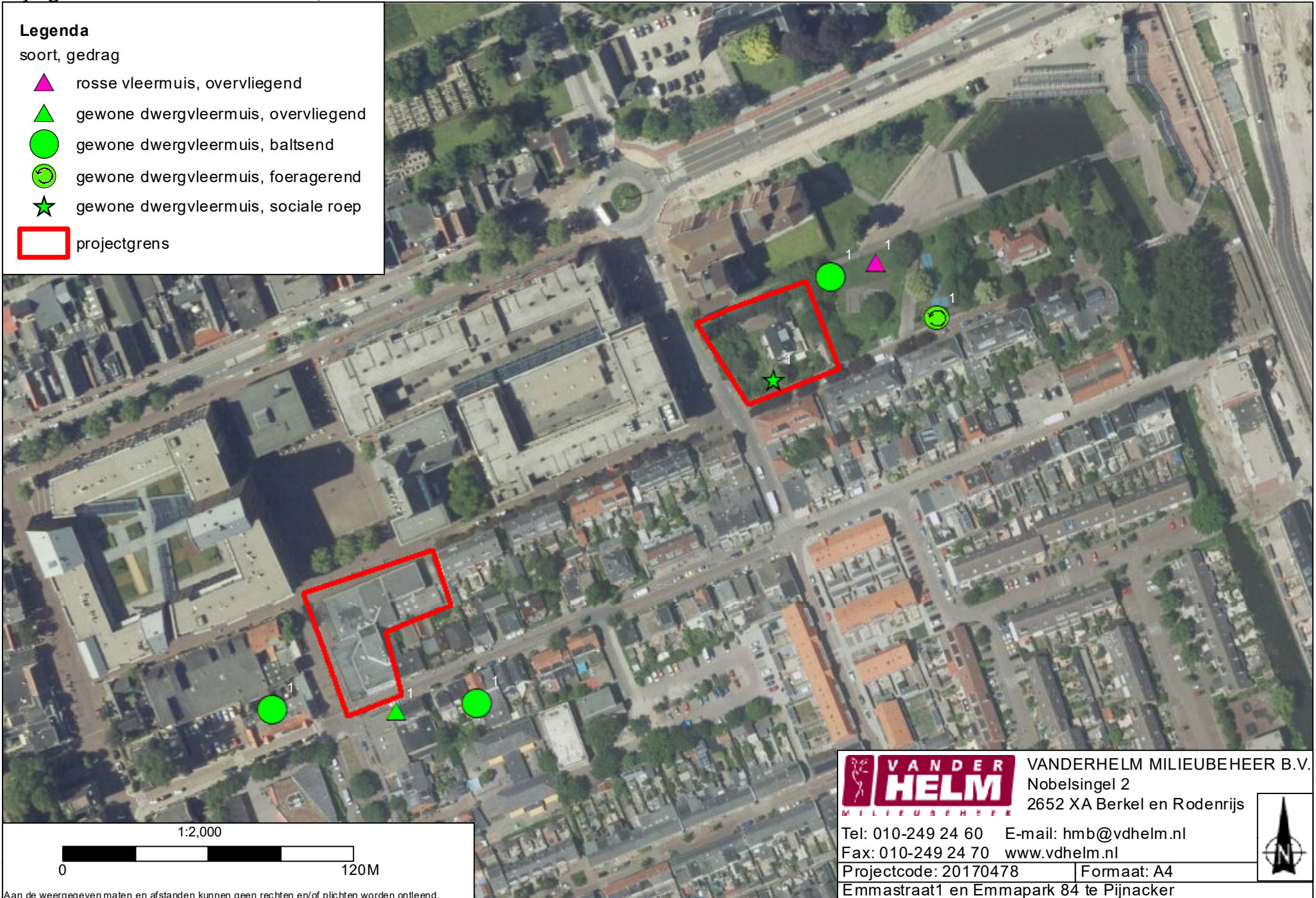

Bijlage: Vleermuisveldbezoek, 11-09-2017

Legenda

soort, gedrag

- rosse vleermuis, overvliegend
- gewone dwergvleermuis, overvliegend
- gewone dwergvleermuis, baltsend
- gewone dwergvleermuis, foeragerend
- gewone dwergvleermuis, sociale roep
- projectgrens

1:2,000

Aan de weergegeven maten en afstanden kunnen geen rechten en/of plichten worden ontleend.

VANDERHELM MILIEUBEHEER B.V.
Nobelsingel 2
2652 XA Berkel en Rodenrijs

Tel: 010-249 24 60 E-mail: hmb@vdhelm.nl
Fax: 010-249 24 70 www.vdhelm.nl

Projectcode: 20170478 Formaat: A4
Emmastraat1 en Emmapark 84 te Pijnacker

